

Ekonomiskt bistånd till papperslösa barnfamiljer

Barn kan inte hållas ansvariga för sina föräldrars beslut, och deras bästa måste alltid sättas i första rummet. Det slår Barnkonventionen fast – en konvention som Sverige undertecknat och därmed förbundit sig att följa. Barnkonventionen slår även fast att ” varje barn har rätt till social trygghet och hjälp om föräldrarna till exempel har lite pengar” , samt att konventionsstaterna i fråga om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter ska ” vidta sådana åtgärder med utnyttjande till det yttersta av sina tillgängliga resurser”¹. Även i Norrköpings inriktningsdokument om barns och ungas delaktighet i beslutsprocessen, hänvisas till att kommunen ska förverkliga barnkonventionen och ta särskild hänsyn till de vägledande principerna i konventionen.

Sverige har fått kritik från FN:s Barnrättskommitté bland annat angående vilken hänsyn som tas till barns bästa i asylärenden och socialtjänstutredningar. Konkret kan det exempelvis handla om i vilken mån bistånd beviljas till papperslösa barnfamiljer.

Huruvida papperslösa barnfamiljer ska beviljas bistånd är ytterst en individuell bedömning av den enskilda handläggaren, men det är också en fråga om politisk viljeinriktning. En dom i Högsta förvaltningsdomstolen har fastslagit när kommunen inte är skyldig att ge bistånd, men det innebär inte att kommunerna inte får ge bistånd. Thomas Bull, justitieråd som prövat fallet säger: ” Det vi har tagit ställning till är egentligen bara de fall där en kommun är skyldig att ge någon bistånd, men det finns en bestämmelse i socialtjänstlagen att kommunen får ge stöd också i andra fall. Det står dem alltså helt fritt att göra det om de tycker att det är en lämplig lösning” .²

Både Malmö och Stockholms stad har utifrån detta valt att sätta barnens bästa i centrum och ge papperslösa barnfamiljer möjlighet att beviljas

1 unicef.se/barnkonventionen

2 Radio 2017-06-05 <http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=83&artikel=6711334>

bistånd. Stockholm stad har en riktlinje antagits som uttryckligen specificerar detta.³

I Norrköping är det dock annorlunda. I ett interpellationssvar 2017-12-11 skriver Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens ordförande att en ansökan om bistånd sker efter individuell prövning men ” utgångspunkten i bedömningen är lagstiftning och rättspraxis, d. v. s. att den som inte har rätt att uppehålla sig i landet i regel inte heller har rätt till ekonomiskt bistånd” .

Mot bakgrund av barnkonventionen, och vetenskapen om att barn som lever gömda är en mycket utsatt grupp yrkar Feministiskt initiativ:

- Att Norrköpings kommun antar riktlinjer för försörjningsstöd som tydliggör att tjänstepersoner har rätt att bevilja bistånd till papperslösa barnfamiljer, samt att beslut alltid ska fattas med barnens bästa som högsta prioritet.

För feministiskt initiativ,

Sofi Holmin Fridell och Sandra Isaksson

3 Handläggning av ekonomiskt bistånd - riktlinjer. Dnr 3.1.1-596/2015. Stockholms stad